

Sprawa C-6/04

Komisja Wspólnot Europejskich przeciwko Zjednoczonemu Królestwu Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej

Uchybienie zobowiązaniom państwa członkowskiego — Dyrektywa 92/43/EWG —
Ochrona siedlisk przyrodniczych — Dzika fauna i flora

Opinia rzecznika generalnego J. Kokott przedstawiona w dniu 9 czerwca
2005 r. I - 9020
Wyrok Trybunału (druga izba) z dnia 20 października 2005 r. I - 9056

Streszczenie wyroku

1. Środowisko naturalne — Ochrona siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory —
Dyrektywa 92/43 — Transpozycja bez podjęcia czynności legislacyjnych — Granice —
Zarządzanie wspólnym dziedzictwem — Konieczność dokonania dokładnej transpozycji
przez państwa członkowskie
(art. 249 akapit trzeci WE; dyrektywa Rady 92/43, art. 11, 12 ust. 4 i art. 14 ust. 2)

2. Środowisko naturalne — Ochrona siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory — Dyrektywa 92/43 — Specjalne obszary ochrony — Obowiązek unikania pogorszenia stanu siedlisk naturalnych i siedlisk gatunków — Zakres (dyrektywa Rady 92/43, art. 6 ust. 2)
3. Środowisko naturalne — Ochrona siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory — Dyrektywa 92/43 — Specjalne obszary ochrony — Zobowiązania państw członkowskich — Ocena skutków przedsięwzięcia dla danego terenu — Powstanie obowiązku przeprowadzenia oceny (dyrektywa Rady 92/43, art. 6 ust. 3)
4. Środowisko naturalne — Ochrona siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory — Dyrektywa 92/43 — Ochrona gatunków — Odstępstwa — Ścisła wykładnia — Odstępstwa niezgodne z dyrektywą — Naruszenie przepisów dotyczących zarówno środków ochrony gatunków określonych w art. 12 i 13 dyrektywy, jak i odstępstw przewidzianych w jej art. 16 (dyrektywa Rady 92/43, art. 12, 13 i 16)

1. Transpozycja dyrektywy do prawa wewnętrznego nie wymaga w sposób konieczny, aby jej treść została formalnie i dosłownie przejęta przez wyraźny, szczególnie przepis prawa i w zależności od treści dyrektywy wystarczyć mogą ogólne ramy prawne, pod warunkiem że zapewni to rzeczywiście pełne stosowanie dyrektywy w sposób wystarczająco jasny i precyzyjny. W tym względzie należy w każdym przypadku określić charakter przepisu przewidzianego w dyrektywie, którego dotyczy skarga o stwierdzenie uchybienia zobowiązaniom państwa, w celu ustalenia zakresu obowiązku transpozycji ciążącego na państwach członkowskich.

zarządzanie wspólnym dziedzictwem jest powierzone państwom członkowskim w odniesieniu do ich odpowiedniego terytorium. Wynika z tego, że w ramach dyrektywy 92/43 w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory, która ustanawia złożone i techniczne przepisy w dziedzinie prawa ochrony środowiska, państwa członkowskie są w sposób szczególnie zobowiązane do dbania o to, aby ich przepisy prawne mające zapewnić transpozycję tej dyrektywy były jasne i precyzyjne, również w zakresie podstawowych obowiązków nadzoru i kontroli, takich jak nałożone na organy państwowe w art. 11, 12 ust. 4 i art. 14 ust. 2 wskazanej dyrektywy.

Jednakże dokładność transpozycji nabiera szczególnej wagi wówczas, gdy

(por. pkt 21, 22, 25, 26)

2. Dla wprowadzenia w życie art. 6 ust. 2 dyrektywy 92/43 w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory, która zobowiązuje państwa członkowskie do unikania, w specjalnych obszarach ochrony, pogorszeń stanu siedlisk naturalnych i siedlisk gatunków, konieczne może być podjęcie zarówno działań zapobiegawczych przeciwko zewnętrznym naruszeniom i zakłóceniom spowodowanym przez człowieka, jak i działań powstrzymujących rozwój naturalny mogący pogorszyć stan ochrony gatunków i siedlisk naturalnych na tych obszarach.

(por. pkt 33, 34)

3. Artykuł 6 ust. 3 dyrektywy 92/43 w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory ustanawia wymóg dokonania odpowiedniej oceny skutków planu lub przedsięwzięcia, które nie jest bezpośrednio związane lub konieczne do zagospodarowania terenu na specjalnym obszarze ochrony, pod warunkiem że istnieje prawdopodobieństwo lub ryzyko, iż plan lub przedsięwzięcie będzie oddziaływało na dany teren w istotny sposób. Mając na uwadze w szczególności zasadę ostrożności, ryzyko takie ma miejsce, gdy na pod-

stawie obiektywnych danych nie można wykluczyć, że plan lub przedsięwzięcie będzie oddziaływać na dany teren w istotny sposób.

(por. pkt 54)

4. Artykuł 16 dyrektywy 92/43 w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory, który precyzyjnie określa warunki, w których państwa członkowskie mogą odstąpić od przepisów dotyczących ochrony gatunków określonych w art. 12–15 lit. a) i b) tej dyrektywy powinien być interpretowany zawężająco. Ponadto art. 12, 13 i 16 tej dyrektywy stanowią spójny zespół norm mających na celu zapewnienie ochrony populacji danych gatunków, w związku z czym wszelkie odstępstwa, które byłyby niezgodne z tą dyrektywą, naruszałyby zarówno zakazy zawarte w art. 12 lub w art. 13 dyrektywy, jak również zasadę, zgodnie z którą odstępstwa mogą zostać wprowadzone na podstawie art. 16 tej dyrektywy.

(por. pkt 111, 112)